
Expedients administratius de protecció a la infància i l'adolescència

---

Expedients administratius de protecció a la infància i l'adolescència

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Social i Ciutadania
Secretaria d'Infància i Adolescència

Introducció

Aquest document recull les bases mínimes i els tràmits indispensables per estructurar els expedients administratius de protecció a la infància i l'adolescència, partint del principi bàsic de l'interès superior de l'infant o adolescent i garantint el seu dret a ser escoltat, i també el dret d'audiència dels titulars de la potestat parental, tutela o guarda i la possibilitat que aquests efectuïn alegacions i aportin proves.

El desemparament i l'assumpció de funcions tutelars per part de l'Administració pública es troben regulats, actualment, per normes de caràcter civil. Per aquesta raó, ha existit certa confusió sobre la naturalesa del procediment mitjançant el qual l'Administració exerceix aquesta competència i certa doctrina l'ha considerat un procediment de naturalesa civil, la qual cosa ha comportat una important vulneració de les garanties reconegudes als particulars afectats davant l'actuació de l'Administració pública.

El cert és que l'activitat de l'Administració pública en matèria de protecció a la infància i l'adolescència és una activitat administrativa en la qual s'exerceixen potestats que l'ordenament jurídic (sigui administratiu, laboral o, com en el nostre cas, civil) atribueix a l'Administració, per la qual cosa el procediment mitjançant el qual l'Administració verifica l'existència d'una situació de risc o desemparament sempre és un procediment de naturalesa administrativa i hi són d'aplicació supletòria les disposicions generals sobre procediments administratius contingudes tant a la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, com a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

Dit això, cal establir la premissa que tot menor que es trobi en un centre de protecció ha de tenir una resolució administrativa que empari el seu ingrés; es tracta d'evitar pràctiques que puguin comportar una via de fet, és a dir, una actuació material sense el suport d'un acte administratiu previ que l'executi.

Les resolucions administratives en matèria de protecció a la infància i l'adolescència requereixen la tramitació contradictòria del procediment legal i reglamentàriament establert. L'exigència de procediment constitueix un mitjà per assegurar l'encert de la decisió final de l'Administració i una garantia per als drets i els interessos dels ciutadans i ciutadanes que es puguin veure afectats, molt especialment els de l'infant o adolescent.

La necessitat d'aquestes garanties és més evident en el supòsit que la resolució administrativa declari el desemparament, atès que comporta l'assumpció de la tutela per part de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència i la suspensió de la potestat parental o de les funcions tutelars o de guarda. Abans d'adoptar aquesta decisió, s'ha de donar audiència a les persones interessades i informar-les de l'expedient, d'acord amb l'article 24 de la Constitució (dret a la tutela efectiva, interdicció de la indefensió) i la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH), que determinen que abans de decidir la separació d'infants o adolescents dels seus progenitors (llevat de situacions urgents, tal com veurem) és necessari que aquests coneguin totes les dades disponibles i el material probatori que justifiquen la decisió (un exemple d'això són les sentències següents del TEDH: McMichael contra Regne Unit de 24 de febrer de 1995 i T.P. i K.M. contra Regne Unit de 10 de maig de 2001).

Totes aquestes garanties és reconeixen específicament en la futura llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, i també en la nova tipologia d'expedients (informatius, de risc, desemparament, tutela, guarda o mesures assistencials) que ja s'avancen en aquest llibret. El Sistema d'informació de la infància i l'adolescència (Sini@) –sistema informàtic que permetrà la tramitació de tots els expedients de protecció– s'ha construït, doncs, amb la previsió de tenir tots aquells tipus d'expedients que la nova llei ha de preveure, per facilitar la seva adaptació un cop es produeixi la seva entrada en vigor.

Tanmateix, i a diferència del que preveu la futura llei dels drets i les oportunitats de la infància i l'adolescència, ni la Llei 37/1991, de 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors desemparats, ni el Decret 2/1997, de 7 de gener, pel qual s'aprova el Reglament que la desenvolupa, preveuen expressament l'adopció de mesures cautelars, per la qual cosa únicament es poden adoptar aquelles mesures cautelars que impliquin el desemparament un cop iniciat el procediment administratiu de desemparament i a l'empara del que disposa amb caràcter general l'article 72 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú.

Aquesta aplicació de la legislació supletòria és necessària, atès que en moltes ocasions cal una actuació urgent per tal d'evitar un greu risc per a l'infant o adolescent sense que s'hagin complert els tràmits necessaris i també és necessària quan s'acordi el desemparament provisional, que suposa la immediata declaració com a mesura cautelar del desemparament i consegüent mesura provisional de protecció. Un cop protegit cautelarment l'infant o adolescent

ha de prosseguir el procediment pels seus tràmits i finalitzar amb una resolució que ha de confirmar la declaració cautelar de desemparament o l'ha de deixar sense efecte.

En aquest sentit, tal com ha establert també la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans, únicament és admissible que es privi l'infant o l'adolescent del seu dret a la vida privada i familiar (article 8 del Conveni de Roma) sense donar audiència efectiva als seus representants legals quan ens trobem davant de casos efectivament urgents que suposin un perill immediat per al menor (sentències del TEDH: K.A. contra Finlàndia de 14 de gener de 2003 i Covezzi i Morselli contra Itàlia de 9 de maig de 2003).

Tenint en compte els antecedents anteriors, el document que teniu a les mans divideix en tres tipus d'expedients el que anteriorment s'anomenava diligències prèvies (DP): l'expedient informatiu, de risc i de desemparament, segons la informació obtinguda i el grau d'intensitat de la situació detectada. Recull els expedients de tutela i de guarda, tant administrativa com judicial, i hi incorpora un expedient nou, l'expedient de mesures assistencials, que abans no tenia un encaix definit i que comprèn tots aquells casos en els quals es dona una assistència posterior a la majoria d'edat.

En definitiva, aquest document té com a objectiu presentar i difondre les diferents tipologies d'expedients de protecció a la infància i l'adolescència i les garanties que incorporen, expedients que seran el nostre marc de referència en el nou Sistema d'informació de la infància i l'adolescència (Sini@).

Imma Pérez i Rovira
Secretaria d'Infància i Adolescència

Índex

	Tipologia d'expedients	9
1	Expedient informatiu	11
	1.1. Incoació i arxiu	11
	1.2. Incoació i demanda d'informació	11
	1.3. Arxiu	12
2	Expedient de risc	13
	2.1. Inici de l'expedient	13
	2.2. Derivació a serveis socials bàsics	14
	2.3. Derivació als equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA)	14
	2.4. Arxiu	15
3	Expedient de desemparament	16
	3.1. Incoació de l'expedient	16
	3.2. Tramitació de l'expedient	16
	3.2.1. L'expedient s'inicia en virtut de l'informe proposta de l'EAIA competent	16
	3.2.1.1. Estudi, avaluació i informes	17
	3.2.1.2. Audiència a les persones interessades	18
	3.2.1.3. Validació per l'Equip Funcional d'Infància (EFI) i redacció de la proposta de resolució	18
	3.2.1.4. Resolució administrativa	19
	3.2.1.5. Notificació	20
	3.2.1.6. Comunicació	20
	3.2.1.7. Durant la tramitació de l'expedient es dona una situació de l'infant o adolescent que requereix l'adopció d'una mesura cautelar	20
	3.2.2. L'expedient s'inicia arran d'una situació de l'infant o adolescent que requereix una derivació del cas com a quelcom urgent o prioritari	22
	3.2.2.1. L'expedient s'inicia arran d'una informació o documentació sobre la situació d'un infant o adolescent que necessita una constatació urgent prioritària per part dels equips tècnics, per tal de valorar si es troba en situació de desemparament	22
	3.2.2.2. L'expedient s'inicia arran d'una informació o documentació rebuda o de la situació de l'infant o adolescent que requereix una protecció immediata (mesures cautelars)	23

Tipologia d'expedients

3.3. <i>Mesures cautelars: definició i procediment</i>	24
3.3.1. <i>El desemparament preventiu</i>	25
3.3.2. <i>L'atenció immediata i l'ingrés o l'assignació de recurs</i>	26

4	Expedients de tutela	27
	4.1. <i>Adopció de mesures de protecció</i>	27
	4.1.1. <i>Informe proposta</i>	27
	4.1.2. <i>Audiència a les persones interessades</i>	28
	4.1.3. <i>Validació per l'EFI i redacció de la proposta de resolució</i>	29
	4.2. <i>Tràmits especials per a determinades mesures de protecció</i>	29
	4.2.1. <i>L'acolliment simple en família extensa</i>	29
	4.2.2. <i>L'acolliment simple en família aliena</i>	29
	4.2.3. <i>L'acolliment preadoptiu</i>	30
	4.3. <i>Pròrroga o modificació de mesures de protecció</i>	30

5	Expedients de guarda	31
	5.1. <i>Guarda administrativa</i>	31
	5.1.1. <i>Procediment</i>	31
	5.1.2. <i>Resolució de guarda</i>	32
	5.1.3. <i>Resolució d'arxiu</i>	32
	5.2. <i>Guarda judicial</i>	32

6	Expedients de mesures assistencials	34
	6.1. <i>Expedients assistencials de casos d'infants o adolescents tutelats que arriben a la majoria d'edat i necessiten continuar amb suport assistencial</i>	34

Expedient informatiu

1

L'article 69.2 de la Llei 30/1992, de 30 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i el procediment administratiu comú estableix que, amb anterioritat a l'acord d'inici del procediment, l'òrgan competent (Servei Territorial d'Atenció a la Infància i l'Adolescència per raó del territori) podrà obrir un període d'informació prèvia amb la finalitat de conèixer les circumstàncies del cas concret i la conveniència d'iniciar el procediment o no.

Per tant, el període d'informació prèvia és un expedient de caràcter potestatiu que té com a finalitat esbrinar les circumstàncies dels fets i determinar l'existència d'indicis que justifiquin la incoació de l'expedient de risc o de desemparament. Tanmateix, és aquell expedient que permet deixar constància de tota aquella informació i/o documentació que arriba a aquesta Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) relativa a un infant o adolescent respecte al qual es valora procedent no fer cap actuació.

1.1. Incoació i arxiu

Quan de la documentació i/o informació que hagi arribat al servei territorial no es derivi la necessitat d'iniciar un expedient de risc o de desemparament, ja que no n'hi ha cap indicatiu, es dictarà un acord en què es consideri no pertinent l'obertura de l'expedient, es comunicarà a l'Administració, el departament o l'ens públic al quan s'hagi derivat el cas; si escau, es traslladarà la documentació i/o informació a altres organismes per al seu coneixement o per a l'exercici de les seves competències. D'aquesta manera quedaran antecedents en el Sistema d'informació de la documentació i/o informació rebuda i de la valoració efectuada.

1.2. Incoació i demanda d'informació

Quan es consideri procedent completar la informació i/o documentació rebuda per poder confirmar o descartar l'existència d'indicis de risc o desemparament, s'incoarà aquest expedient i es trametrà l'ofici a l'organisme, l'entitat o la persona que s'estimi convenient o es portaran a terme les comprovacions que s'estimin pertinents.

1.3. Arxiu

Si com a conseqüència de les actuacions fetes no es confirmen els indicis de risc o desemparament, s'arxivarà l'expedient i es comunicarà a l'Administració, el departament o l'ens públic al qual s'hagi derivat el cas.

En cas contrari, es tancarà aquest expedient i s'incoarà l'expedient de risc o de desemparament, segons les circumstàncies.

Expedient de risc

2

La Llei 37/1991, de 30 de desembre, de mesures de protecció dels menors deseparats i de l'adopció i el Reglament que el desenvolupa únicament regulen el desemparament com a conseqüència de l'existència d'una situació d'alt risc. No obstant això, l'actuació administrativa en aquesta matèria ha de tenir un caràcter gradual o progressiu, i l'abast i la intensitat de la intervenció i de les mesures que cal aplicar han de tenir un caràcter flexible i no sempre ha de comportar la necessitat de separar l'infant o l'adolescent del nucli familiar o d'assumir-ne la tutela.

En aquest sentit, es considera situació de risc tota situació en la qual el desenvolupament i el benestar de l'infant o l'adolescent són limitats o perjudicats per qualsevol circumstància personal, social o familiar, sempre que per a la seva protecció efectiva no sigui necessària la separació del seu nucli familiar.

Per això en la legislació vigent en matèria de serveis socials –Llei 12/2007, d'11 d'octubre, dels serveis socials– es determina que és funció dels serveis socials bàsics intervenir en els nuclis familiars o convivencials en situació de risc, especialment si hi ha infants o adolescents. Altrament, la mateixa Llei estableix que els serveis socials especialitzats intervindran per valorar i diagnosticar les situacions que no es poden abordar des d'un servei social bàsic, oferiran un tractament especialitzat a les persones en situació de necessitat, faran actuacions preventives de situacions de risc i necessitat social i promouran, establiran i aplicaran mesures d'inserció social, laboral, educativa i familiar.

Per tant, és possible distingir entre la situació de risc objecte d'aquest expedient, i la situació d'alt risc o desemparament que ha de donar lloc a un expedient de desemparament.

2.1. Inici de l'expedient

S'obrirà expedient de risc quan es valori procedent la derivació del cas als serveis socials bàsics perquè en principi no es valora que sigui necessària la separació de l'infant o adolescent del seu nucli familiar o, en qualsevol cas,

quan hi hagi indicis d'una situació de risc de desemparament i es derivi als equips d'atenció a la infància i l'adolescència per a l'estudi que no es valori com a prioritari.

2.2. Derivació a serveis socials bàsics

- Dins d'aquesta categoria hi ha la tipologia de derivacions d'aquells casos en els quals hi ha elements de risc i que han de ser abordats pels serveis socials bàsics i en els quals, en principi, no es valora que sigui necessària la separació de l'infant o adolescent del seu nucli familiar.
- Es fa l'acord d'inici amb l'origen de la demanda i el motiu d'aquesta. Aquest acord es comunica al servei o a la persona derivant.
- Es comunica als progenitors, tutors o guardadors de l'infant o adolescent que s'ha incoat l'expedient de risc i que s'ha derivat la informació i documentació als serveis socials del territori. Se'ls explica que aquests serveis socials es posaran en contacte amb ells per estudiar i valorar la situació i, si escau, oferir-los les ajudes necessàries de caràcter professional, econòmic i social; també se'ls informa que, si no hi ha col·laboració o en partit de l'estudi es determina una situació de risc de desemparament, el cas serà derivat a l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA).
- Si de l'estudi del cas, els serveis socials bàsics determinen que no hi ha factors de risc social que afecten la protecció de l'infant o adolescent, ho comunicaran al servei territorial corresponent, que arxivarà l'expedient.
- Si de l'estudi del cas els serveis socials bàsics detecten indicadors de risc de desemparament, s'ha de derivar a l'EAIA corresponent.

2.3. Derivació als equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA)

- Dins d'aquesta categoria, hi ha la tipologia de derivacions que es fan a l'EAIA de situacions de risc de desemparament que no es consideren prioritàries, a fi de valorar si concorren elements per procedir al desemparament, per tant, no se sap si acabarà amb resolució de desemparament o no.
- També quedaran dins d'aquests expedients de risc les derivacions que l'EAIA rebí directament dels serveis socials bàsics (SSAP) mentre estigui

fent l'estudi i en aquells casos que quedin al territori, una vegada finalitzat l'estudi amb intervenció en el nucli familiar.

- S'establirà un acord d'inici amb l'origen de la demanda i es detallarà el motiu d'aquesta. D'aquest acord es farà una comunicació al servei derivant.
- Es comunicarà als progenitors, tutors o darrers guardadors de l'infant o adolescent que s'ha incoat l'expedient de risc i que s'ha derivat el cas a l'EAIA.

L'EAIA ha de fer l'estudi i la valoració de la situació de l'infant o adolescent i, si d'aquesta es deriven indicis que es troba en situació de desemparament, ha de fer la proposta tècnica de desemparament corresponent i, si escau, de la proposta de mesura de protecció. Si valora que la situació no és de desemparament, però concorren elements de risc, ha de fer la derivació oportuna als serveis socials bàsics corresponents.

2.4. Arxiu

Si de l'estudi i la valoració fets pels serveis socials o per l'EAIA es posa de manifest que la situació de l'infant o adolescent és normalitzada i que, per tant, no es troba en situació de risc de desemparament ni en risc social, s'arxivarà l'expedient i es comunicarà als progenitors, tutors o guardadors i al/a la remitent.

3

Expedient de desemparament

Aquest expedient s'inicia quan hi ha indicis que l'infant o adolescent es troba en situació de desemparament, ja que li manquen els elements bàsics per al desenvolupament integral de la seva personalitat.

3.1. Incoació de l'expedient

L'inici d'un expedient de desemparament s'ha de preveure amb cautela, atesos els efectes (possible assumptió de la tutela) que comporta en l'esfera jurídica de l'infant o adolescent i de la seva família. Per això, s'obrirà l'expedient de desemparament en els supòsits següents:

- Quan es rebí un informe en què es proposa el desemparament.
- Quan, atesa la informació o documentació rebuda, es valori la derivació del cas com a urgent i prioritari.
- Quan, atesa la informació o documentació rebuda o la situació de l'infant o adolescent, es derivi la necessitat d'una mesura cautelar (desemparament preventiu o atenció immediata i ingrés en un centre).

L'expedient s'inicia d'ofici per acord del cap del servei territorial corresponent. La iniciació de l'expedient es comunicarà a les persones interessades (progenitors, tutors i guardadors), en què se'ls informarà que, segons estableix l'article 12 del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció, podran comparèixer davant dels equips tècnics corresponents per efectuar les alegacions i aportar els informes o documents que estimin convenients.

3.2. Tramitació de l'expedient

3.2.1. L'expedient s'inicia en virtut de l'informe proposta de l'EAlA competent

L'informe proposta de l'EAlA pot plantejar els punts següents:

- Proposar que es declari el desemparament i que s'acordi una de les mesures de l'article 5 de la Llei 37/1991, de 30 de desembre, de mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció.

- Proposar que es declari el desemparament i es disposi l'ingrés de l'infant o adolescent al centre d'acollida.
- Proposar que es declari el desemparament i es disposi atorgar provisionalment la mesura que sigui necessària.
- Proposar que es declari el desemparament i es disposi la retenció hospitalària.

Quan l'expedient s'iniciï en virtut de l'informe proposta de l'equip tècnic, en el mateix moment de tenir entrada l'informe proposta, s'incoarà l'expedient de desemparament i es donarà el tràmit d'audiència, la qual cosa es documentarà en un document únic.

3.2.1.1. Estudi, avaluació i informes

Un tràmit necessari en l'expedient de desemparament és l'informe de l'equip tècnic corresponent.

Sens perjudici d'aquest informe, l'instructor o la instructora podrà sol·licitar els informes mèdics, psicològics, pedagògics o policials que estimi procedents (article 10 del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció).

Dret de l'infant o adolescent a ser escoltat

L'equip tècnic, en la seva intervenció durant el procés d'estudi i avaluació, ha d'escoltar l'infant o adolescent de més de dotze anys i el de menys de dotze anys si té prou coneixement (article 11 del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció). Aquest acte haurà de ser degudament documentat i incorporat a l'informe proposta per l'equip tècnic.

Dret dels progenitors, tutors o guardadors a ser escoltats

L'article 11 del Reglament de protecció dels infants o adolescents desemparats i de l'adopció també estableix l'obligació de l'equip tècnic d'escoltar els progenitors, tutors o guardadors. Aquest acte haurà de ser degudament documentat en l'informe proposta. L'entrevista devolutiva tècnica, mitjançant la qual l'equip tècnic exposa als progenitors el resultat de l'estudi, es documentarà degudament. Únicament quan hi hagi causes excepcionals i justificades (que s'expressaran per un escrit adjunt) es podrà prescindir de l'entrevista devolutiva tècnica.

3.2.1.2. Audiència a les persones interessades

Un cop s'ha rebut l'informe proposat de l'equip tècnic, l'EFI (Equip Funcional d'Infància) ha de donar audiència a les persones interessades en un termini de deu dies i es farà constar aquest fet a l'expedient.

La comunicació de l'audiència s'efectuarà per qualsevol mitjà que permeti constatar la seva recepció. Fonamentalment, es podrà fer a través de dos mitjans: per correu certificat i personalment quan sigui possible (per exemple, perquè es troba en les dependències del servei territorial corresponent), deixant-ne constància mitjançant diligència de comunicació. En aquest darrer cas, si els pares, tutors o guardadors evacuen el tràmit d'audiència, es faran constar les seves al·legacions.

Si un cop citades les persones interessades, aquestes no compareixen en el termini establert o rebutgen la comunicació, el tràmit s'entendrà efectuat.

Se sabrà que es desconeix el domicili de la persona interessada a partir del mateix informe proposat o de la documentació que es trobi a l'expedient, ja que s'hi haurà fet constar que la persona interessada es troba en parador desconegut. En aquest cas o quan es retorni la comunicació a causa de desconèixer el domicili, l'instructor o la instructora es posarà en contacte amb l'equip tècnic corresponent per constatar que no es coneix cap altre lloc on poder efectuar la comunicació, cosa que es farà constar a l'expedient mitjançant diligència.

3.2.1.3. Validació per l'Equip Funcional d'Infància (EFI) i redacció de la proposta de resolució

L'informe proposat —tenint en compte, si s'han fet, les al·legacions efectuades per les persones interessades en el tràmit d'audiència— serà validat per l'EFI corresponent (article 16 del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció). La validació es documentarà i s'incorporarà a l'expedient.

En cas de ser validada la proposta, el o la jurista redactarà la proposta de resolució de desemparament corresponent.

Quan l'informe proposat sigui incomplet o manquin algun dels tràmits (entrevista amb l'infant o adolescent, entrevista devolutiva tècnica fora dels casos d'impossibilitat justificada) o documents necessaris, es retornarà a l'equip tècnic corresponent als efectes oportuns. Una vegada acomplert aquest

tràmit, només serà necessari repetir el tràmit d'audiència quan s'hagi fet una modificació substancial de la proposta (per exemple, un canvi de mesura) o s'hagin incorporat documents o informes nous no tinguts en compte amb anterioritat.

En el cas que l'informe de l'equip tècnic proposi el desemparament i l'EFI no el consideri procedent, el o la jurista redactarà la proposta de resolució corresponent de no-desemparament.

3.2.1.4. Resolució administrativa

La resolució estarà degudament motivada, en relació amb els fets i fonaments de dret que justifiquin la decisió adoptada. Quan no sigui possible incloure a la resolució totes aquelles dades que constin en els informes incorporats a l'expedient, es farà remissió al seu contingut. En qualsevol cas, la motivació de la resolució ha d'explicar les raons detallades que fonamentin el desemparament o no-desemparament i ha de permetre el control posterior de la decisió.

La motivació de la resolució administrativa no s'ha de limitar a valorar el desemparament, sinó que haurà d'incloure les raons per les quals les mesures i les actuacions de protecció acordades resulten adequades als interessos de l'infant o adolescent.

La part dispositiva de la resolució haurà d'expressar la procedència o no de declarar la situació de desemparament.

- a. La resolució de desemparament pot establir una **mesura de protecció**. Per a la seva adopció, s'han de seguir els tràmits establerts en el **punt IX, apartats 1 i 2** d'aquesta instrucció.
- b. En cas que no s'hagin pogut seguir els tràmits per establir la mesura de protecció o s'hagi d'estudiar la situació sociofamiliar de l'infant o adolescent en el centre d'acollida, o bé s'hagi de validar la família acollidora, es declararà igualment el desemparament (si se n'han acomplert tots els tràmits) i es disposaran, d'acord amb la proposta tècnica efectuada per l'EAI, els punts següents:
  - la retenció hospitalària,
  - l'ingrés de l'infant o adolescent en el centre d'acollida o
  - la mesura que amb caràcter provisional s'hagi d'acordar mentre no es completen els tràmits necessaris per adoptar les mesures de protecció establertes a l'article 5 de la Llei 37/1991, de 30 de desembre, de mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció.

3.2.1.5. Notificació

La resolució haurà de ser notificada als progenitors, tutors o guardadors o als familiars que darrerament hagin conviscut amb l'infant o adolescent (article 2.4 i 7 de la Llei 37/1991, de 30 de desembre, de mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció).

La notificació inclourà la informació clara i comprensible de la forma en què les persones interessades poden impugnar la resolució i dels terminis per fer-ho.

En el cas que no es pogués practicar la notificació a les persones interessades, és passarà a la publicació d'edictes en el DOGC. El contingut d'aquests edictes és limitarà a expressar que s'ha dictat una resolució en l'expedient de protecció d'infants o adolescents i el termini (deu dies des de la publicació) i el lloc en què les persones interessades podran comparèixer per conèixer el seu contingut íntegre.

3.2.1.6. Comunicació

Si la resolució declara la situació de desemparament de l'infant o adolescent, caldrà comunicar-ho al Ministeri Fiscal en el termini màxim de dos dies (article 2.4 de la Llei 37/1991, de 30 de desembre, de mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció) i, en el cas d'infants i adolescents estrangers, a l'autoritat consular de l'Estat del qual són nacionals.

La resolució ha de ser comunicada també a l'EAIA o l'equip tècnic competent i, si escau, al centre i als/a les acollidors/ores.

3.2.1.7. Durant la tramitació de l'expedient es dona una situació de l'infant o adolescent que requereix una protecció immediata i, per tant, es fa necessària l'adopció d'una mesura cautelar

Si en qualsevol moment de la tramitació de l'expedient la situació de l'infant o adolescent fa necessària una intervenció administrativa de protecció urgent, s'adoptaran les **mesures cautelars protectores**, d'acord amb el que estableix el punt 3 d'aquest apartat.

Alguns supòsits en què s'ha d'adoptar una mesura cautelar en el decurs de la tramitació de l'expedient:

- L'EAIA no ha completat l'estudi, però proposa el desemparament preventiu fins a la finalització de l'estudi i la resta de tràmits.
- L'EAIA fa una proposta de desemparament i d'ingrés al centre d'acollida o bé disposa amb caràcter provisional l'acolliment en família o una altra mesura sense poder seguir tots els tràmits de l'expedient, ja que s'ha de protegir l'infant o adolescent amb caràcter d'urgència.

Hi ha tots els elements per al desemparament, s'ha fet l'estudi i l'entrevista devolutiva tècnica (fora dels casos d'impossibilitat tècnica justificada), però no es pot fer el tràmit d'audiència, ja que s'ha de protegir l'infant o adolescent amb caràcter urgent.

Davant aquesta situació, cal fer un desemparament preventiu,¹ ja que no hi ha tots els requisits establerts a la instrucció per dictar la resolució de desemparament i d'ingrés al centre d'acollida o disposar amb caràcter provisional la mesura de protecció que correspongui.

Una vegada feta l'audiència² (que és el tràmit que impedeix fer el desemparament d'inici), es dicta la resolució en què es ratifiqui el desemparament i s'acordi que l'infant o adolescent continuï en el centre d'acollida o en la mesura de protecció en què es troba, fins que s'hagi elaborat l'estudi complet de la situació sociofamiliar i es faci una proposta de la mesura de protecció (segons el que preveu el **punt IX, apartats 1 i 2 d'aquesta Instrucció**) o bé provisionalment l'acolliment de l'infant o adolescent.

En aquest cas, en la resolució de desemparament preventiu ha de constar que, tot i que concorren tots els elements del desemparament, falta el tràmit d'audiència.

- L'EAIA fa la proposta de desemparament i de mesura de protecció, però no es poden seguir tots els tràmits de l'expedient, ja que s'ha de protegir l'infant o adolescent amb caràcter d'urgència.

1. Vegeu el punt 3.3.1. El desemparament preventiu.

2. Vegeu el punt 3.2.1.2. Audiència a les persones interessades.

Si per la urgència del cas no s'ha pogut fer algun dels seus tràmits (per exemple, l'audiència als progenitors, tutors o darrers guardadors) i s'ha de protegir l'infant o adolescent, es dictarà una resolució de desemparament preventiu³ en què s'acordi provisionalment l'acolliment o l'ingrés en el centre, o bé la mesura provisional que calgui. Es faran tots els tràmits establerts en l'expedient de desemparament⁴ i per a l'adopció de mesura de protecció, i es dictarà la resolució de desemparament i de constitució de la mesura de protecció.

3.2.2. L'expedient s'inicia arran d'una situació de l'infant o adolescent que requereix una derivació del cas com a quelcom urgent o prioritari

3.2.2.1. L'expedient s'inicia arran d'una informació o documentació sobre la situació d'un infant o adolescent que necessita una constatació urgent o prioritària per part dels equips tècnics, per tal de valorar si es troba en situació de desemparament

En aquest cas, l'expedient de desemparament s'inicia d'ofici per acord del/de la cap del servei territorial (vegeu el punt 1.1) i comportarà la derivació a l'EAIA o a l'equip tècnic corresponent a fi que, amb caràcter prioritari, valorin la situació de l'infant o adolescent.

Una vegada l'equip tècnic hagi elaborat l'informe i segons quina sigui la situació de l'infant o adolescent, es podran donar aquestes situacions:

- a.** Si de la lectura de l'informe o de l'estudi fet no es desprenen elements de desemparament, es dictarà la resolució amb els requisits establerts al **punt 3.2.1.4** d'aquest apartat en la qual s'expressa la no-procedència del desemparament.
- b.** Si l'EAIA o l'equip tècnic fa un informe en el qual es proposa el desemparament de l'infant o adolescent, es continuarà l'expedient d'acord amb el que s'estableix **al punt 3.2** d'aquest apartat i se seguirà en tots els seus tràmits fins a la resolució administrativa de desemparament.

3. Vegeu el punt 3.3.1. El desemparament preventiu.

4. Vegeu els punts 3.2.1 a 3.2.1.6.

- c.** Si l'EAIA o l'equip tècnic fa un informe en el qual es proposa el desemparament de l'infant o adolescent i la protecció immediata, **es procedirà d'acord amb el que estableixen els punts 3.2.1.7 i 3.3 d'aquest apartat.**

3.2.2.2. L'expedient s'inicia arran d'una informació o documentació rebuda o de la situació de l'infant o adolescent que requereix una protecció immediata (mesures cautelars)

Si la situació de l'infant o adolescent fa necessària una intervenció administrativa de protecció immediata, s'adoptaran les mesures cautelars protectores d'acord amb el que estableix el punt 3 d'aquest apartat.

Supòsits:

a. Quan l'expedient s'inicia perquè els hospitals, la policia o altres ens notifiquen una situació d'urgència que requereix el desemparament preventiu de l'infant o adolescent, ja que es troba en una situació de perill per a la seva integritat física o psíquica o concorre qualsevol altra circumstància que fa necessària la separació de la seva família, s'actuarà de la manera següent, d'acord amb el que estableix el punt 3 d'aquest apartat:

En primer lloc, es disposarà de manera immediata, mitjançant resolució, el desemparament preventiu,⁵ que comporta l'assumpció de les funcions tutelars per la DGAIA i la suspensió de la potestat del pare i de la mare. En aquesta resolució s'adoptaran, amb caràcter provisional, les mesures de protecció adequades per a l'infant o adolescent (retenció hospitalària, ingrés en centre d'acollida, disposar provisionalment l'acolliment). Aquesta resolució s'ha de notificar als progenitors, tutors o darrers guardadors de l'infant o adolescent i s'ha de comunicar a la Fiscalia i a qui sigui convenient.⁶

Com que aquesta resolució s'adopta sense que hi hagi cap informe tècnic dels nostres equips en què es proposi el desemparament, es disposarà dins la seva part resolutiva l'estudi i l'informe valoratiu a l'EAIA o l'EVAMI, a fi que en el termini que s'estableixi es pronunciïn sobre si concorren elements per al desemparament o no.

5. Vegeu el punt 3.3.1. El desemparament preventiu.

6. Vegeu els punts 3.2.1.5 i 3.2.1.6 d'aquest apartat.

L'equip elabora l'estudi i redacta l'informe corresponent, amb tots els elements valoratius sobre el desemparament. Es fa l'entrevista devolutiva tècnica, el tràmit d'audiència i tots els tràmits establerts a la present instrucció per a l'expedient de desemparament.⁷ Tot seguit, es fa la resolució de desemparament, amb independència de si l'infant o adolescent encara està a l'hospital o si està en el centre d'acollida.

b. Quan l'expedient s'inicia perquè un infant o adolescent ha estat posat a disposició de la Direcció General per qualsevol agent, autoritat o ciutadà o s'ha presentat voluntàriament demanant atenció, sense que a priori concorrin els elements previstos per al desemparament preventiu i s'hagi de passar a l'atenció immediata de l'infant o adolescent, l'ingrés al centre o l'assignació del recurs, es dictarà resolució d'atenció immediata d'acord amb el que s'estableix al **punt 3.3.2** d'aquest apartat.

3.3. Mesures cautelars: definició i procediment

La declaració de desemparament requereix la tramitació del procediment administratiu contradictori legal i reglamentàriament establert. L'exigència de procediment constitueix un mitjà per assegurar l'encert de la decisió final de l'Administració i una garantia per als drets i interessos dels ciutadans i ciutadanes que es puguin veure afectats, molt especialment l'infant o adolescent.

No obstant això, quan la situació de l'infant o adolescent fa necessària una intervenció administrativa urgent, poden adoptar-se mesures provisionals protectores de forma paral·lela a l'expedient de desemparament, quan la situació requereix una resposta ràpida sense fer tots els tràmits (informe proposat de l'equip tècnic, audiència...), que es faran degudament en el curs de l'expedient fins a la resolució definitiva.

Les mesures cautelars únicament es poden adoptar en l'expedient de desemparament prèviament incoat o incoat per aquest efecte.

7. Vegeu els punts 3.2.1.1 a 3.2.1.6 d'aquest apartat.

Les mesures cautelars poden ser les que es detallen a continuació:

- El desemparament preventiu.
- L'atenció immediata i l'ingrés en un centre.

3.3.1. El desemparament preventiu

Quan hi hagi una situació de desprotecció greu envers l'infant o adolescent que comporti un perill per a la seva integritat física o psíquica o concorri qualsevol altra circumstància que faci necessària la separació de la seva família, s'ha de disposar de manera immediata el desemparament preventiu, s'ha d'assumir la tutela i s'han d'adoptar les mesures necessàries per a la protecció de l'infant o adolescent.

El desemparament preventiu comporta la suspensió de la potestat dels progenitors i l'adopció provisional de les mesures de protecció adequades per a l'infant o adolescent, i es podrà declarar un cop iniciat l'expedient de desemparament o en el curs d'un expedient de desemparament en tramitació i abans de la seva finalització. Per tant, quan es disposi de qualsevol informació de la qual es derivi la necessitat d'un desemparament immediat sense que hi hagi en tramitació un expedient de desemparament, s'ha d'incoar aquest simultàniament a la declaració de desemparament preventiu.

Quan la situació ho permeti, abans de declarar el desemparament preventiu s'escoltarà l'infant o adolescent de més de dotze anys i el de menys de dotze anys si té prou coneixement, així com els progenitors, tutors o guardadors, amb l'objecte de fer les primeres al·legacions que estimin oportunes. Aquests actes s'han de documentar degudament i, en cas que no es puguin portar a terme, s'han de fer constar els motius en la resolució de desemparament preventiu.

El desemparament preventiu s'ha de notificar i comunicar en els mateixos termes ja vistos per la resolució que posi fi al procediment.

Un cop declarat el desemparament preventiu, es continuarà la tramitació de l'expedient ordinari de desemparament, la resolució final del qual ratificarà, modificarà o deixarà sense efecte el desemparament i les mesures provisionals.

3.3.2. L'atenció immediata i l'ingrés o l'assignació de recurs

És aquella mesura provisional que disposa l'ingrés d'un infant o adolescent en un centre al qual ha acudit voluntàriament o ha estat posat a disposició per qualsevol autoritat, agent o ciutadà, sense que concorrin els elements previstos per al desemparament preventiu i consegüent suspensió de la pàtria potestat. Té lloc quan es donen les circumstàncies següents:

- Quan no es tingui cap informació prèvia de l'infant o adolescent ni de la seva família o aquesta no sigui suficient.
- Quan no resulti degudament acreditada la seva filiació i/o situació.
- Quan únicament es constati una pèrdua temporal de contacte amb els seus progenitors o representants legals.
- Quan els seus pares o representants legals hagin fet lliurament voluntari de l'infant o adolescent.

De la mateixa manera que el desemparament preventiu, aquesta resolució únicament es pot dictar en el marc d'un expedient de desemparament incoat prèviament o que s'ha d'incoar simultàniament.

La resolució s'ha de notificar i comunicar en els mateixos termes ja vistos per a la resolució de desemparament preventiu i aquella que posi fi al procediment.

Un cop acordats l'atenció i l'ingrés immediat, es continuarà la tramitació de l'expedient de desemparament o, si escau, de guarda, la resolució final del qual extingirà aquesta mesura provisional.

La resolució d'atenció immediata i l'ingrés no suposen l'assumpció de la tutela de l'infant o adolescent ni la suspensió de la pàtria potestat; per la qual cosa, si durant la tramitació de l'expedient es constata qualsevol de les circumstàncies requerides pel desemparament preventiu, s'haurà de dictar la resolució corresponent de desemparament preventiu.

Expedient de tutela

4

L'expedient de tutela s'inicia des del moment en què es dicta la resolució administrativa de desemparament i dura mentre es mantenen les funcions tutelars sobre l'infant o adolescent.

En aquest expedient es fan totes aquelles actuacions i tràmits que impliquen la representació i la defensa dels interessos de la persona tutelada. Pot ser que quan s'obre l'expedient de tutela s'hagi apreciat, mitjançant la resolució corresponent, el desemparament de l'infant o adolescent i s'hagi constituït la mesura de protecció, atès que la situació sociofamiliar de l'infant o adolescent ha permès l'estudi i la valoració dins del mateix nucli natural, i s'han pogut fer tots els tràmits previs a l'adopció de mesura de protecció que estan recollits als punts 1 i 2 d'aquest apartat.

És possible que quan s'obre l'expedient de tutela s'hagi apreciat, mitjançant la resolució corresponent, el desemparament de l'infant o adolescent, però per raó de les circumstàncies del cas s'hagi acordat l'ingrés en el centre d'acollida o s'hagi adoptat provisionalment alguna mesura de protecció, atès que s'està estudiant quina és la mesura de protecció més adequada o bé perquè falten completar els tràmits necessaris per adoptar les mesures de protecció establertes a l'article 5 de la Llei 37/1991, de 30 de desembre, de mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció, que s'expressen a continuació.

4.1. Adopció de mesures de protecció

4.1.1. Informe proposta

Un tràmit necessari previ a l'adopció d'una mesura de protecció és l'informe proposta de l'equip tècnic competent, previs anàlisi i estudi de la situació personal, social i familiar.

La proposta tècnica de mesura de protecció especificarà raonadament i de forma clara i concisa (article 15 del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció): el pla de millora, l'abast de la mesura i els objectius concrets que s'hauran d'assolir pels quals es proposa la mesura.

Dret de l'infant o adolescent a ser escoltat

L'equip tècnic, en la seva intervenció durant el procés d'estudi i avaluació de la situació personal, social i familiar, ha d'escoltar l'infant o adolescent de més de dotze anys i el de menys de dotze anys si té prou coneixement (article 11 del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció). Aquest acte haurà de ser degudament documentat i incorporat a l'informe proposta per part de l'equip tècnic.

Dret dels progenitors, tutors o guardadors a ser escoltats

L'article 11 del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció també estableix l'obligació de l'equip tècnic d'escoltar els progenitors, tutors o guardadors. Aquest acte serà degudament documentat en l'informe proposta. L'entrevista devolutiva tècnica, mitjançant la qual l'equip tècnic exposa als progenitors el resultat de l'estudi, es documentarà degudament. Únicament quan hi hagi causes excepcionals i justificades (que s'expressaran per escrit adjunt) és podrà prescindir de la qüestió prejudicial devolutiva tècnica.

4.1.2. Audiència a les persones interessades

Un cop rebut l'informe proposta de l'equip tècnic, l'EFI ha de donar audiència a les persones interessades pel termini de deu dies per posar-los de manifest l'expedient.

La comunicació de l'audiència s'efectuarà per qualsevol mitjà que permeti constatar la seva recepció. Fonamentalment en seran dos: enviament per correu certificat o personalment quan sigui possible (per exemple, per trobar-se en les dependències de la Direcció General) i sempre deixant constància d'aquest fet mitjançant diligència de comunicació.

Si les persones interessades, un cop citades, no compareixen en el termini establert o rebutgen la comunicació, el tràmit s'entendrà formalitzat.

Se sabrà que es desconeix el domicili de la persona interessada a partir del mateix informe proposta o de la documentació que es trobi a l'expedient, ja que s'hi haurà fet constar que la persona interessada es troba en parador desconegut. En aquest cas, o en el de devolució de la comunicació per domicili desconegut, l'instructor o instructora es posarà en contacte amb l'equip tècnic corresponent per constatar que no es coneix cap altre lloc on poder efectuar la comunicació, de la qual cosa es deixarà constància en l'expedient mitjançant diligència.

4.1.3. Validació per l'EFI i redacció de la proposta de resolució

L'informe proposta —tenint en compte les al·legacions efectuades per les persones interessades en el tràmit d'audiència, si se n'han fet— serà validat per l'EFI corresponent (article 16 del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció). La validació es documentarà i s'incorporarà a l'expedient.

En cas que la proposta es validi, el jurista redactarà la proposta de resolució corresponent d'adopció de mesura. Quan l'informe proposta sigui incomplet o hi manquin algun dels tràmits (entrevista amb l'infant o adolescent, entrevista devolutiva tècnica fora dels casos d'impossibilitat justificada) o documents necessaris (per exemple, el pla de millora, article 15 del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció), es retornarà a l'equip tècnic corresponent als efectes procedents. Un cop acomplert aquest tràmit, només serà necessari repetir el tràmit d'audiència quan s'hagi fet una modificació substancial de la proposta (com ara un canvi de mesura) o s'hagin incorporat documents nous o informes que no s'han tingut en compte amb anterioritat.

4.2. Tràmits especials per a determinades mesures de protecció

4.2.1. L'acolliment simple en família extensa

És necessari que consti per escrit el consentiment de la persona o persones que acullen l'infant o adolescent. A més, cal que les persones que conviuen en el domicili dels acollidors no s'oposin a l'acolliment (article 57 *in fine* del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció). Per tant, en cas que visquin terceres persones en el domicili dels acollidors, caldrà acompanyar l'informe proposta de les manifestacions d'aquestes persones en què expressin la seva conformitat.

4.2.2. L'acolliment simple en família aliena

És necessari que consti la voluntat de l'infant o adolescent si aquest és major de 12 anys (atès que, a *contrario sensu*, l'article 65 del Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció estableix l'extinció de l'acolliment simple a sol·licitud de l'infant o adolescent major de 12 anys).

4.2.3. L'acolliment preadoptiu

Cal que en l'informe proposta consti el consentiment de l'infant o adolescent major de 12 anys (article 14 de la Llei 37/1991, de 30 de desembre, de mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció).

A més, s'ha de demanar l'assentiment dels progenitors o els tutors en el termini de 30 dies. Si aquests no compareixen o manifesten la seva disconformitat, el preadoptiu s'haurà de constituir judicialment (article 14 de la Llei 37/1991 esmentada anteriorment).

4.3. Pròrroga o modificació de les mesures de protecció

Les mesures de protecció cessen per la caducitat del termini previst en la resolució d'adopció de la mesura (article 16 de la Llei de 37/1991, de 30 de desembre, de mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció). Per tant, si és necessari prorrogar o modificar la mesura, s'ha d'aplicar el procediment que s'ha seguit per a l'adopció de la mesura (article 12 de la Llei 37/1991, de 30 de desembre. Vegeu els punts 1 i 2 de l'apartat 4, Expedients de tutela).

Específicament, per als infants o adolescents que es trobin acollits en un centre residencial, l'equip educatiu del centre pot, en el moment de finalitzar la mesura o abans si ho estima convenient, valorar, mitjançant informe del director o directora del centre, el fet que aquest retorni al nucli familiar. En aquest cas, farà arribar aquesta valoració a l'EAIA competent.

L'EAIA haurà d'emetre informe sobre la proposta del centre i la validarà o en justificarà la denegació en un termini de 30 dies. Posteriorment, a instància de l'EAIA o, si escau, del centre, l'EFI acceptarà o rebutjarà la proposta.

Expedients de guarda

5

Són aquells expedients que tenen per objecte l'assumpció de la guarda de l'infant o adolescent, a instància dels pares per circumstàncies de força major (guarda administrativa) o bé per resolució judicial (guarda judicial).

També s'inclouen en aquest expedient aquells casos en què una altra comunitat autònoma té la tutela i ens demana el seguiment, ja que s'ha constituït l'acolliment amb una família resident a Catalunya.

5.1. Guarda administrativa

L'article 9 de la Llei 37/1991, de 30 de desembre, de mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció, preveu que si el desemparament és per una força major de caràcter transitori, no cal la resolució formal que l'aprecii i és suficient per legitimar la intervenció de l'organisme competent, la sol·licitud dels progenitors o els guardadors. En aquests casos, la DGAIA exerceix només la guarda mentre es manté aquesta situació.

5.1.1. Procediment

El Reglament de protecció dels menors desemparats i de l'adopció, aprovat per Decret 2/1997, de 7 de gener, estableix el procediment per a la constitució de la guarda:

- Els progenitors o guardadors de l'infant o adolescent poden sol·licitar a la DGAIA que assumeixi la guarda temporal o poden presentar aquesta sol·licitud davant els serveis socials de base que l'hauran de canalitzar mitjançant els EAIA.
- Una vegada formulada la sol·licitud, es farà l'acord d'incoació de l'expedient de guarda.
- A l'expedient ha de constar-hi la informació que acrediti les circumstàncies de força major concurrents i el Pla de millora per afavorir el retorn de l'infant o adolescent a la seva família.

- L'equip tècnic ha d'escoltar l'infant o adolescent major de 12 anys i de menys de 12 si té prou coneixement.
- Ha de constar l'informe proposat de l'EAIA d'assumpció de guarda administrativa i la proposta del recurs familiar o residencial pertinent.
- L'EFI valida la proposta efectuada per l'equip tècnic i en deixa constància a l'expedient. Una vegada assignat el recurs inherent a la guarda, s'ha d'elaborar la proposta de resolució de guarda. Si no la valida, n'ha de deixar constància a l'expedient i elaborar la proposta de resolució que correspongui.

5.1.2. Resolució de guarda

La resolució de guarda ha de ser motivada amb una completa relació de fets i fonaments de dret que justifiquin la resolució adoptada. A més, cal determinar el temps de durada de la guarda i notificar-ho als progenitors, tutors o darrers guardadors i informar-los també sobre la manera d'impugnar-la. Així mateix, s'ha de comunicar els fets al Ministeri Fiscal en el termini màxim de dos dies i també al centre, als acollidors, etc.

5.1.3. Resolució d'arxiu

Una vegada finalitzat el termini, si no hi ha proposta de pròrroga de la guarda o si els progenitors ho demanen abans de la finalització d'aquest, sempre amb informe previ de l'equip tècnic, es dictarà una resolució en què s'acordi l'arxiu de l'expedient de guarda, que es notificarà als progenitors, els tutors o els darrers guardadors i es comunicarà també al fiscal i els altres que correspongui.

- Es dicta la resolució per la qual s'acorda l'inici de l'expedient de guarda i s'assumeix la guarda acordada pel jutge o jutgessa que correspongui, i es delega en una persona o família acollidora o al/a la director/a del centre on ingressa l'infant o adolescent. Aquesta resolució es notifica als progenitors, tutors o darrers guardadors de l'infant o adolescent i es comunica al fiscal, al jutjat i al/s guardador/s.
- L'expedient finalitza quan el jutge o jutgessa dicta la resolució en què ordena que es deixi sense efecte la guarda acordada. En aquest cas, es dicta la resolució en què es deixa sense efecte la guarda i per la qual s'acorda l'arxiu de l'expedient.

5.2. Guarda judicial

D'acord amb l'article 118 de la Constitució espanyola, hi ha l'obligació d'acomplir les resolucions fermes dels jutges i tribunals de justícia, així com prestar la col·laboració en el curs d'un procediment; en el mateix sentit es pronuncia l'article 17.2 de la Llei orgànica del poder judicial.

En conseqüència, la guarda judicial es dona en aquells casos en els quals, en el curs d'un procediment judicial, el jutge o jutgessa acorda com a mesura atorgar a la DGAIA la guarda d'un infant o adolescent.

6

Expedients de mesures assistencials

Aquest expedient té per objecte mantenir determinades mesures de tipus assistencial en els casos d'infants o adolescents que han arribat a la majoria d'edat, però que necessiten suport assistencial de caire social, econòmic o jurídic, sia perquè hi ha un procediment d'incapacitació en curs, sia per una altra circumstància.

6.1. Expedients assistencials de casos d'infants o adolescents tutelats que arriben a la majoria d'edat i necessiten continuar amb suport assistencial

Aquesta situació es pot donar en els supòsits següents:

- Nois i noies tutelats/ades que arriben a la majoria d'edat i queden sota la tutela d'un recurs del Pla de majors de 18 anys o d'algun recurs de caire social o econòmic fins a consolidar el seu procés d'autonomia personal. Aquesta situació és escollida voluntàriament pel noi o la noia mitjançant una sol·licitud.

Tot seguit, es dicta una resolució de tancament d'expedient de tutela per assoliment de la majoria d'edat i s'acorda la pròrroga de les mesures assistencials. Aquesta resolució es notifica a la persona interessada i es comunica al recurs assistencial.

- Nois i noies tutelats/ades que arriben a la majoria d'edat i que necessiten assistència jurídica, ja que el Gabinet Jurídic està intervenint en la defensa dels seus interessos en algun procés judicial que es va iniciar quan estava sota la tutela de la DGAIA i no ha finalitzat en el moment d'arribar a la majoria d'edat.

Aquesta situació és escollida voluntàriament pel noi o la noia mitjançant una sol·licitud.

Es dicta una resolució de tancament d'expedient de tutela per assoliment de la majoria d'edat i s'acorda la pròrroga de les mesures assistencials. Aquesta resolució es comunica a la persona interessada i al Gabinet Jurídic.

- Nois i noies tutelats/ades que arriben a la majoria d'edat, però hi ha un procés en curs d'incapacitació judicial instat per la DGAIA o, tot i que aquest ja està resolt, s'està esperant que el noi o la noia obtingui un recurs assistencial de l'ICASS.

Es dicta una resolució de tancament d'expedient de tutela per assoliment de la majoria d'edat i s'acorda la pròrroga de les mesures assistencials. Finalment, es notifica a la persona interessada i als seus progenitors o guardadors, es comunica al fiscal i, com a mínim, al Gabinet Jurídic.